

DIT WAS VERONICA - GESCHIEDENIS VAN EEN PIRAAT

Amsterdam, Thomas Rap, 2007.

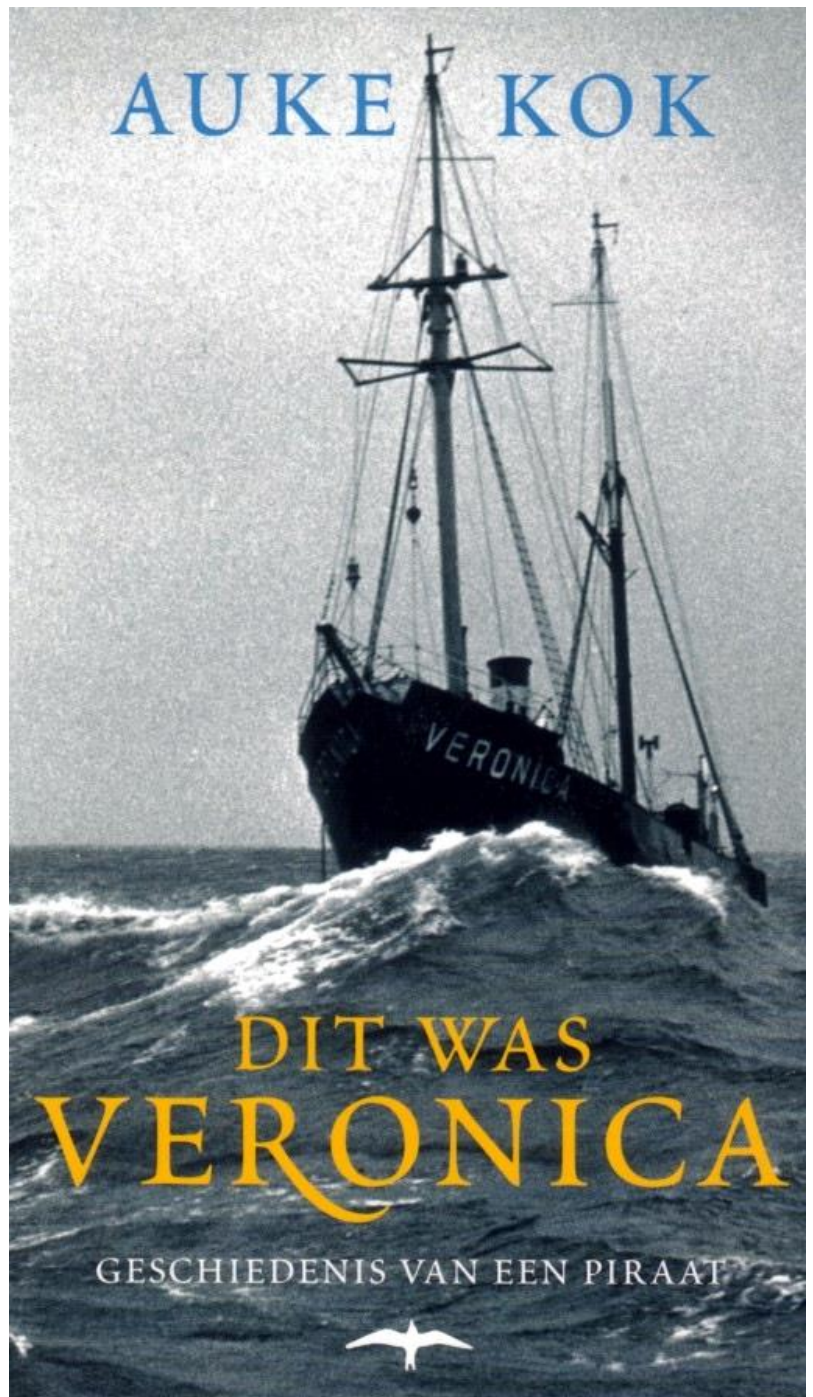
367 pagina's; geïllustreerd

ISBN 978 90 60056221

NUR 301

Verkoopprijs 19.90 Euro

Bij de schrijver van het boek 'Dit was Veronica, geschiedenis van een piraat', Auke Kok (1956) ontstond in 1973 het idee een opstel te schrijven over de zaken rond de demonstratie, die op 18 april werd gehouden in Den Haag. Dit als een groots protest tegen de plannen van de Nederlandse overheid via een wetgeving een einde te maken aan de ontzettend populaire uitzendingen van het radiostation Veronica. Het station dat vanaf een schip in internationale wateren haar signalen naar de miljoenen luisteraars in ons land verspreidde. Kok was het al vroeg duidelijk gemaakt dat je moest schrijven over een onderwerp waarvan je verstand had. Het opstel kwam er en werd voorgelegd aan de leraar op het Atheneum klas 4 en het verhaal is Auke altijd bijgebleven. Maar helaas in geschrift verdwenen tijdens de één of andere verhuizing. En dus besloot Auke Kok, drie decennia later, andermaal te duiken in de roemruchtige geschiedenis van de zeezender Radio Veronica om het verhaal op een totaal andere manier neer te zetten dan in voorgaande publicaties over dit onderwerp is gebeurd.

Rode draad is de techniek van interviewen, die Kok heeft toegepast, waarbij de verhalen naar bovenkomen, vertelt drie decennia na de daadwerkelijke gebeurtenissen. Gevolg: de verhalen worden gemakkelijker verteld dan destijds. Natuurlijk blijft er de sfeer van de onderlinge vriendschappen binnen het Veronicateam overeind staan; maar hier en daar in het verhaal wordt de één door de ander zeker niet gespaard.

Als auteur van de vijf delen over de geschiedenis van Radio Veronica, zoals in de mid jaren negentig van de vorige eeuw zijn gepubliceerd (SMC, Amsterdam), leek me het dan ook zeer moeilijk deze nieuwe publicatie 'Dit was Veronica, geschiedenis van een piraat', met een onafhankelijke blik te recenseren. Immers, in hoeverre kan van de schrijver verwacht worden tot in details de historische waarde van feiten neer te zetten. Ergens lees ik bijvoorbeeld dat het REMeiland pal voor de kust van Scheveningen lag. Auke Kok was zelf mee op een tocht, een paar jaar geleden en moet gemerkt hebben dat de tocht naar de plek van het eiland ruim anderhalf uur duurde vanuit de haven van hetzelfde Scheveningen. Maar, na het lezen van het boek en de door mij gemaakte aantekeningen zijn details als deze totaal onbelangrijk geworden.

In 'Dit was Veronica, geschiedenis van een piraat' sleept Auke Kok met veel elan en overtuiging je door de roerige jaren zestig en de eerste helft van de jaren zeventig heen; een avontuur over de vrije jongens die iets deden dat écht niet mocht: namelijk uitzendingen verzorgen van een schip. Radio beluisteren veranderde in het positieve vanaf 1965 waarna de radiomakers een eenheid gingen vormen met niet alleen de artiesten - immers ze konden daar financieel op een aantal manieren ook weer beter worden - maar ook met de vele luisteraars. Het tot één grote warme familie groeien, was het resultaat dat leidde tot meer dan 150.000 demonstrerende mensen, voornamelijk jongeren (smalend soms de kinderkruijstocht genoemd), in Den Haag in april 1973.

Auke Kok laat in 'Dit was Veronica. Geschiedenis van een piraat' de lezer zeer nabij komen in de manier waarop het de verhalen van de

betrokkenen neerzet. Het was alsof ik de boeken uit mijn eigen jeugd, als 'De Radio Omroepster' van Maxim van Amstel en 'Hier Radio Holland' van W.N. van der Sluys opnieuw in mijn handen had. Boeken die me raakten en keer op keer werden teruggepakt voor gedeeltelijke herlezing. In het geval van deze nieuwe publicatie van Auke Kok, die al eerder zijn sporen verdiende met ondermeer 'Balverliefd; 1974 - Wij waren de besten' en 'Onze Jongens de nieuwe helden van Oranje', trekt hij niet alleen de babyboomers door de wilde jaren heen om nog eens terug te beleven hoe in die tijd het radiobeluisteren en de gehele sfeer eromheen werd beleefd, maar weet hij ook aan de nieuwe generatie duidelijk te maken dat deze beleving toch een totaal andere was dan die van de huidige I-pod en MP3 generatie.

Auke Kok weet in zijn verhaal hier en daar ook wat spellenprikjes uit te delen en haalt de mythe onderuit dat de Veronica Top 40 een ontdekking van Willem van Kooten was; maakt hij tevens duidelijk dat er wel degelijk restricties waren bij de te draaien muziek (In Lennon's 'The luck of the Irish' werd té veel gevloekt) en dat ook bij Veronica wel aan een lichte vorm van payola werd gedaan. Het betalen voor het draaien van bepaalde muziek gebeurde vanaf één tientje ingesloten in een pakje sigaretten. Maar ook werd er wel degelijk gemanipuleerd met de noteringen in de Top 40, hoewel dit volgens Lex Harding slechts in de onderste regionen zou zijn gebeurd.

Uiteraard wordt uitgebreid ingegaan op de opzet van het radiostation in de begin jaren zestig, waarbij binnen de aandeelhouders er vooral veel zakenlieden gevonden werden binnen de Joodse handelaren, die actief waren in Amsterdam en omgeving. Auke Kok vergeet ook niet af en toe 'een nieuwtje' toe te voegen aan de toch al zo uitgebreide geschiedschrijving inzake Radio Veronica. Hij verhaalt hoe in het voorjaar van 1968 Robbie Dale Radio Caroline heeft ingeruild voor Radio Veronica en als eerste de selfsupporting - het werken zonder technicus - introduceerde bij het station. Maar bovenal komt met de informatie dat Robbie zijn liefde vond bij Stella - met wie hij nog steeds zeer gelukkig samen is. De toevoeging dat Stella de zus was van de in Amsterdam befaamde kapper Mario, is een verrassend nieuwtje voor diegene die de geschiedenis van de zeezenders tot in de puntjes volgt.

Mario poogde - nadat Manders in 1970 publiciteit had gekregen met een poging tot kaping van het zendschip van RNI - niet veel later zijn naam groter te maken door nogmaals een 'kaping' te proberen waarbij een journalist van de Telegraaf als 'reclamemaker' was meegenomen naar de Noordzee.

Vele meesleurende verhalen trekken je door het boek heen, zoals het ontstaan van het later immens populaire 'Candlelight' van Jan van Veen. Simpel ontstaan nadat Van Veen een aantal biertjes té veel had gedronken en vervolgens uit baldadigheid een gedichtje fluisterend de luisteraar toevertrouwde. Met als gevolg vele brieven, gevolgd weer door honderden en later postzakken vol verzoeken tot het voorlezen van persoonlijke gedichten. Maar ook de latere concurrentie met RNI, ook bekend als Radio Noordzee, wordt niet vermeden. De bomaanslag die in opdracht van lieden in de top van de organisatie van Veronica werd gepleegd op de concurrentie, wordt niet vermeden. Een ander belangrijk aspect in het boek van Auke Kok is dat hij met regelmaat ook de luisteraars en de artiesten over diverse onderwerpen aan het woord laat om op die manier inderdaad te komen tot het beeld van 'wij waren één grote familie'. Een familie die in eerste instantie de grote 'vrolijke' familie was onder leiding van Willem van Kooten, maar jaren later vergroeide tot een 'sentimentele familie', onder leiding van Rob Out. Een programma als 'Het laatste uur' van Radio Veronica, waarvan anno 2007 sommigen nog met weemoed en verdriet kunnen terug luisteren - is een voorbeeld van opper sentiment. Andere 'familieleden' hadden destijds al afgehaakt om hun plezier elders te vinden op de '220' op de middengolf.

Afsluitend kan gesteld worden het advies te volgen dit boek zondermeer snel te kopen, daar het een aangename aanvulling is op datgene al eerder werd gepubliceerd over de geschiedenis van de zeezender Radio Veronica. Gelukkig ontkracht Auke Kok de ondertitel van zijn boek 'Dit was Veronica, geschiedenis van een piraat' op pagina 24 door te stellen dat de medewerkers van Radio Veronica gelukkig formeel niets illegaals deden.'

HANS KNOT 2007.